ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

РЎЗНОМА 1928 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ ҚЎМИТАСИ, ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ВИЛОЯТ КЕНГАШИНИНГ БОШ НАШРИ

№ 176 (10.172). • 1991 йил 11 сентябрь • чоршанба • Баҳоси 8 тийин.

Ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят ташкилотининг навбатдан ташқари XXV конференцияси ҳақида

АХБОРОТ

Кеча Ўзбекистон Компартияси Тошкент вилоят ташкилотининг навбатдан ташқари XXV конференцияси бўлиб ўтди.

Вилоят партия комитетининг биринчи котиби С. Д. Сайдалиев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Марказий Назорат Комиссиясининг қўшма пленуми якунлари ҳақида ахборот берди.

Сўзга чиққанлар бир томондан чуқур ижтимоий-иқтисодий инқироз ва иккинчи томондан жамиятни демократиялаш шароитида КПСС мамлакатда бўлаётган жараёнлардан орқада қолиб кетганлигини таъкидлашди. КПСС Марказий Комитети бир қисм раҳбариятининг кутувчанлик, баъзан эса қўрқоқларча позицияси, КПСС Марказий Комитети собиқ Бош котиби М. С. Горбачевнинг бебурд позицияси мамлакат аҳолиси кўпчилигининг коммунистик партияга бўлган ишончини йўқотишига, партия ташкилотлари ва барча софдил коммунистлар тақдирини зарба остига қўйишга олиб келди.

Бундай шароитда Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Марказий Назорат Комиссиясининг қўшма пленуми 19—21 август кунлари рўй берган ва мамлакатни ҳалокат ёқасига олиб келиб, сиёсий вазиятни янада кескинлаштирган фожиали воқеаларга ўзининг принципиал баҳосини берди.

Музокара иштирокчилари вилоятдаги коммунистлар ва партиясизларнинг фикрини ифодалаб, партияни янгилаш ва қайта тузишга, демократиялаш шароитида уни кучли парламент партиясига айлантиришга ишонч билдирдилар. Ўзбекистон Компартияси илгариги тузилма ва аввалги услубда фаолият кўрсатолмаслиги, эски номини сақлаб қололмаслиги таъкидланди. Янги партиянинг дастури ва Уставини ишлаб чиқиш, унинг республика шароитида, Ўзбекистоннинг мустақиллиги ва ҳаётнинг барча соҳаларини тараққий эттиришга, миллатидан ёки ижтимоий аҳволидан қатъий назар, инсон ҳуқуқларини ҳимоя этишга қаратилган фаолият тактикаси ва стратегиясини ишлаб чиқиш зарур.

Янгиланган партиянинг асосий вазифаси — сиёсий ва мафкура ишларидан, инсон эҳтиёжларини қондиришга қаратилган инсонпарварлик ғояларини ижодий ривожлантириш ва қўллашдан иборат бўлиши керак.

Конференцияда ворислик принципларидан келиб чиққан ҳолда янгиланадиган партия фаолиятида байналмилаллик, ижтимоий адолат, кам таъминланганлар ва муҳтожлар муҳофазаси, Ўзбекистон халқлари манфаатлари йўлида ҳаракат қилаётган бошқа партиялар, жамоат бирлашмалари ва ҳаракатлари билан ўзаро муносабатларда тенглик ва ўзаро ҳамкорлик асосий йўналишлар бўлиб қолиши лозимлиги таъкидланди.

Конференцияда Ўзбекистон Компартиясининг фавқулодда XXIII съездига делегатлар сайланди.

Конференция ишида Ўзбекистон Компартияси Марказий Назорат Комиссияси Раёсатининг раиси С. Мамарасулов иштирок этди.

Москва анжумани очилди

МОСКВА, 10 сентябрь. ТАССнинг дипломатия мухбирлари союзлар уйининг колонналли залидан хабар қиладилар:

Кичик бир одам ўзини исканжага олган кишанларни зўр куч сарфлаб парчалаб ташламоқда. Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгашнинг инсоний мезонга бағишланган конференциясининг бугун Москвада очилган учинчи кенгашига мана шу оддий ва ҳаммага тушунарли тимсол танлаб олинган. Мажозий тимсолнинг яна бир ўринли жойи шуки, атиги бир неча ҳафта муқаддам москваликлар, Россия, мамлакат демократ кучлари исёнчиларнинг халқ бўйнига тоталитаризм занжирларини солиш йўлидаги уриниши мағлубиятга маҳкум эканини ўзларига ва бутун дунёга исботладилар. Айни инсоний мезон, озодлик ва демократия йўлини очиб бораётган миллатнинг салоҳияти ўз кучини кўрсатганлиги учун ҳам реакция ниятига етолмади. Дунёдаги кўпгина мамлакатларнинг расмий доиралари, жамоатчилиги исёнчиларни қоралаб, СССР Президентини, Россия раҳбариятини, мамлакатимиздаги демократик доираларни қўллаб-қувватлаганлиги ҳам бу ишда катта аҳамиятга эга бўлди. Москва сўзда эмас, балки амалда мазкур анжуманни муносиб равишда қабул этиб олаётганини исботлади. Тез ўзгариб бораётган дунёмизда инсон ҳуқуқлари шу анжуманнинг диққат марказида бўлади.

Союзлар уйининг колонналли залида Европадаги 33 та давлатнинг, шунингдек АҚШ ва Канаданинг Ташқи ишлар вазирлари бошчилигидаги делегациялари йиғилдилар.

Мажлисда раислик қилувчи СССР Ташқи ишлар вазири Борис Панкин кенгашни очиқ деб эълон қилди.

СССР Президенти Михаил Горбачев анжуман қатнашчиларини табриклаб нутқ сўзлади.

(ТАСС).

СССР ДАВЛАТ БАНКИДА

СССР ДАВЛАТ БАНКИНИНГ 1991 ЙИЛ НУСХАСИДАГИ 200 ВА 500 СЎМЛИК БАНК БИЛЕТЛАРИ (БАНКНОТАЛАРИ)НИ МУОМАЛАГА ЧИҚАРИШ ТЎҒРИСИДА

СССР Давлат банки хабар қилади: чакана нархлар ислоҳ қилиниши ва аҳолининг пул даромадлари кўпайиши муносабати билан ошган пул обороти эҳтиёжларини қондириш ҳамда ҳисоб-китоб қилишда фуқароларга кўпроқ қулайлик яратиш мақсадида ҳозир муомалада бўлган банкноталарга қўшимча равишда шу йил IV кварталида СССР Давлат банкининг 1991 йил нусхасидаги 200 ва 500 сўмлик банкноталарини муомалага чиқариш кўзда тутилмоқда. Банкноталарнинг тасвири ва уларни муомалага чиқаришнинг аниқ куни матбуотда қўшимча равишда эълон қилинади.

РСФСР ОЛИЙ КЕНГАШИ РАЁСАТИНИНГ ФАРМОНИ

ЛЕНИНГРАД ШАҲРИГА УНИНГ САНКТ-ПЕТЕРБУРГ ДЕГАН ТАРИХИЙ НОМИНИ ҚАЙТАРИБ БЕРИШ ТЎҒРИСИДА

РСФСР Олий Кенгашининг Раёсати **қарор қилади:** Ленинград шаҳрига Санкт-Петербург шаҳри деган тарихий номи қайтарилсин.

РСФСР Олий Кенгаши Раисининг ўринбосари
Р. ХАСБУЛАТОВ.

Москва, РСФСР Советлар уйи.

1991 йил 6 сентябрь.

БАЙРАМНИ НИШОНЛАШ ЎРИНЛИ ЭМАС

СССР Мудофаа вазири авиация маршали Е. И. Шапошников М. С. Горбачев ва Б. Н. Ельцин билан маслаҳатлашиб олганидан кейин 7 ноябрь куни Москвада ҳарбий парад ўтказмасликка қарор қилди. Иттифоқ Мудофаа вазирлигида ҳисоблашларича, вужудга келган сиёсий ва иқтисодий вазиятда октябрнинг навбатдаги санасини кўп миқдордаги ҳарбий техника иштирокида нишонлаш мақсадга мувофиқ эмас.

ТАСС мухбири шу муносабат билан Москва шаҳар маъмурларининг ноябрь байрамларини ўтказиш хусусидаги режалари қандайлигини суриштирди.

— Бизнинг фикримизча, ҳозир навбатдаги сана муносабати билан кўпдан-кўп намойишлар ўтказиш мавриди эмас,— деди Москва Совети ижроқўмининг жамоатчилик ва оммавий ахборот воситалари билан алоқа бўлими бош мутахассиси Ю. Косой. — Чамаси, намойиш бўлмайди. Айрим партиялар ва жамоат ташкилотларининг митингларинигина ўтказиш эҳтимоли бор. Аммо Москва ҳукуматига ҳозирча бундай маълумотлар тушгани йўқ. Бироқ ҳали вақт бор, бинобарин, оммавий тадбирлар ўтказиш учун илтимосномалар топширилиши эҳтимолдан ҳоли эмас.

Владимир ШЕВЕЛЬ,
ТАСС мухбири.
Москва.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ РУСТАМ ЎРМОНОВИЧ АҲМЕДОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МУДОФАА ИШЛАРИ ВАЗИРИ — МИЛЛИЙ ГВАРДИЯ ҚЎМОНДОНИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Рустам Ўрмонович Аҳмедов Ўзбекистон Республикасининг мудофаа ишлари вазири — Миллий гвардия қўмондони этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ.**
Тошкент шаҳри,
1991 йил 10 сентябрь.

Рустам Ўрмонович АҲМЕДОВ

1943 йилда Фарғона вилоятининг Бағдод районида туғилган, ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, бронетанк қўшинлари ҳарбий академиясини битирган.

Ҳарбий билим юртини тугаллагандан кейин СССР Қуролли Кучларининг турли қисмларида — танк взводи командиридан Тошкент вилояти фуқаро мудофааси бошлиғининг ўринбосари—штаб бошлиғигача бўлган лавозимларда хизмат қилди.

Халқ депутатлари Тошкент вилоят Советининг депутати.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ А. МАҲМУДОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ИҚТИСОДИЁТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Анвар Маҳмудов Ўзбекистон Республикаси ташқи савдо ва чет эллар билан алоқа давлат комитетининг раиси вазифаларидан озод қилиниб, Ўзбекистон Республикаси Иқтисодиёт комитетининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ**
Тошкент шаҳри,
1991 йил 10 сентябрь.

Анвар МАҲМУДОВ

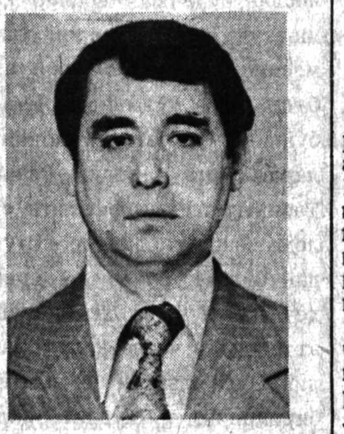

1945 йилда Тошкент вилоятининг Ўрта Чирчиқ районида туғилган, ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, 1976 йилда Тошкент политехника илмгоҳини тамомлаган.

Меҳнат фаолиятини 1963 йилда Тошкент тепловоз депосида слесарликдан бошлаган.

1973 йилдан Тошкент шаҳридаги пластмасса буюмлари заводида катта муҳандис, технолог-муҳандис бўлиб ишлаган.

1976 йилдан партия ишига ўтган, «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмаси партия комитетининг котиби, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг инструктори, сектор мудири бўлган.

1981 йилдан халқ хўжалигида раҳбарлик лавозимларида ишлаган. «Средазэлектроаппарат» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори, Ўзбекистон Республикаси Госплани раисининг ўринбосари, «Алгоритм» заводининг директори, ташқи савдо ва чет эллар билан алоқа Давлат комитетининг раиси бўлган.

«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган муҳандис» фаҳрий унвонига сазовор бўлган.

ПАХТА ТЕРИМИ БОШЛАНДИ

БЕКОБОД районидаги Улуғбек номли давлат хўжалигининг биринчи бўлими деҳқонлари пахта йиғим-теримини бошлаб юбордилар.

462 гектар майдонда 41 та оила пудрат асосида меҳнат қилиб мўл ҳосил етиштирдилар. Улар кўзланган ҳосилни тўплашга киришдилар. Маматжон Олимжонов бошлиқ оилавий пудратчилар қўл теримида жонбозлик кўрсатмоқдалар. Сорахон ва Саодатхон Олимжоновалар кунига 80—100 килограммдан ошириб пахта термоқдалар.

Б. САФАРОВ.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Э. Ж. БОҚИБОЕВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ МОЛИЯ ВАЗИРИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Эркин Жўраевич Боқибоев Ўзбекистон Республикаси давлат банки бошқарувининг раиси вазифаларидан озод қилиниб, Ўзбекистон Республикаси молия вазири этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ**
Тошкент шаҳри,
1991 йил 10 сентябрь.

Эркин Жўраевич БОҚИБОЕВ

1934 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, 1957 йилда Тошкент молия-иқтисодиёт илмгоҳини битирган.

Меҳнат фаолиятини Фарғона вилояти давлат банки Яйпан ва Олтиариқ бўлимларининг кредит инспекторлигидан бошлаган.

Банк тизимининг турли лавозимларида ишлаган, Ўзбекистон Республикаси давлат банки бошқарувининг раиси бўлган.

Ўзбекистон Республикасининг халқ депутати.

«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган иқтисодчи» фаҳрий унвонига сазовор бўлган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ЎРТОҚ Ў. Т. СУЛТОНОВНИ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ САВДО ВА ЧЕТ ЭЛЛАР БИЛАН АЛОҚА ДАВЛАТ КОМИТЕТИНИНГ РАИСИ ЭТИБ ТАЙИНЛАШ ТЎҒРИСИДА

Ўртоқ Ўткир Тўхтамуротович Султонов Ўзбекистон Республикаси ташқи савдо ва чет эллар билан алоқа Давлат комитетининг раиси этиб тайинлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти **И. КАРИМОВ**
Тошкент шаҳри,
1991 йил 10 сентябрь.

Ўткир Тўхтамуротович СУЛТОНОВ

1939 йилда Тошкент шаҳрида туғилган, ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, 1964 йилда Томск политехника илмгоҳини тамомлаган, меҳнат фаолиятини Тошкент шаҳридаги 116-почта қутисининг электриклигидан бошлаган.

1966 йилдан 1985 йилгача В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида турли лавозимларда ишлаган. Оддий муҳандисликдан шу бирлашма бош директорининг ўринбосарлигигача кўтарилган.

1985 йилда Ўзбекистон Республикасининг йирик илмий-ишлаб чиқариш бирлашмаларидан бири — «Восток» ИИБга бошчилик қилган.

«Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган муҳандис» фаҳрий унвонига сазовор бўлган.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ КЕНГАШИ РАЁСАТИНИНГ ҚАРОРИ

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ДАВЛАТ БАНКИ БОШҚАРУВИНИНГ РАИСИ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгаши Раёсати **қарор қилади:**

1. Ўртоқ Эркин Жўраевич Боқибоев бошқа ишга ўтиши муносабати билан Ўзбекистон Республикаси давлат банки бошқарувининг раиси вазифасидан озод қилиниб, ўртоқ Файзулла Мақсуджонович Муллажоновнинг ушбу вазифани бажаришига рухсат берилсин.

2. Э. Ж. Боқибоев ва Ф. М. Муллажонов ўртоқлар ҳақидаги масалалар Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг навбатдаги сессияси муҳокамасига киритилсин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Кенгашининг раиси **Ш. ЙУЛДОШЕВ.**
Тошкент шаҳри,
1991 йил 9 сентябрь.

Файзулла Мақсуджонович МУЛЛАЖОНОВ

1950 йилда Сирдарё вилоятининг Ворошилов районида туғилган, ўзбек, КПСС аъзоси, олий маълумотли, 1975 йилда Тошкент халқ хўжалиги илмгоҳини битирган.

Меҳнат фаолиятини давлат банки Сирдарё бўлимининг кредит инспектори лавозимидан бошлаган.

Банк тизимининг турли лавозимларида ишлаган, Ўзбекистон Республикаси давлат банки Сирдарё вилоят бошқарувининг бошлиғи бўлган.

Халқ депутатлари Сирдарё вилоят Советининг депутати.

● СУРАТДА акс этган манзарани вилоятимизнинг ҳар бир даласида учратиш мумкин. Ғалаба ноҳиясидаги «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» шўро хўжалигининг Т. Асқаров бошлиқ 4-бригадаси аъзолари мавжуд 29 гектар майдондаги маккажўхоризордан режадагидан кўп ҳосил олишни мўлжал қилишган. Суратларда: (чапдан) ҳосил бўлиқ; Т. Асқаров (бригада бошлиғи), Э. Сулаймонов (комбайнчи), Т. Тешабоев (механизатор). Ў. Ранов (ҳисобчи); бригада аъзолари К. Қаюмова, Ҳ. Пайгамова, С. Тошбоева; (пастда) ўриш ва янчиш лаҳзалари.

Сураткаш В. ТЎРАЕВ.

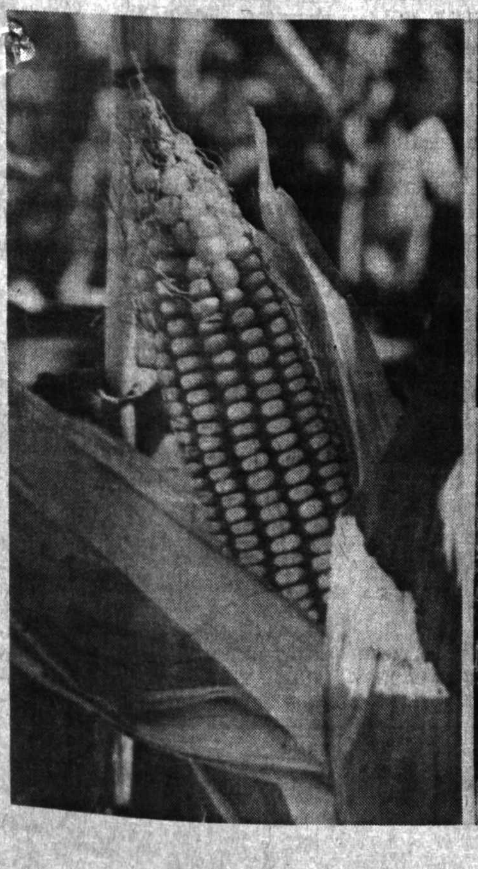

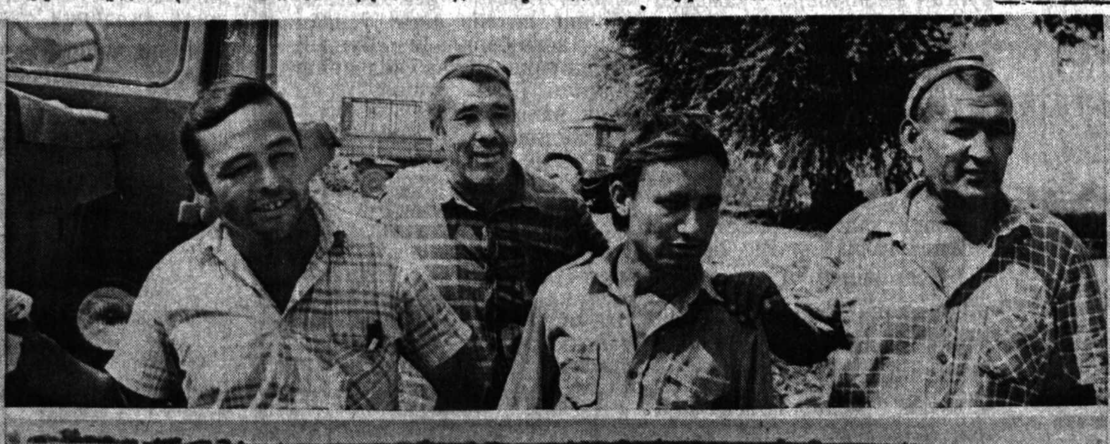

ҲАМОН ТАШВИШЛИ

ЯНГИЙЎЛ йирик саноат шаҳри бўлиб, бу ерда ўнлаб саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари-ю, муассасалар ишлаб турибди. Уларнинг деярли ҳаммаси атроф-муҳитни ифлослантирувчи манбалар ҳисобланади. Ишлаб чиқариш чиқиндилари билан тупроқ, сув, ҳавонинг софлигини бузмоқда. Бу табиатга катта зарар келтирмоқда. Шунинг учун ҳам шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси назоратчиларининг фаолият кўлами кенг бўлмоқда. Жойларда текшириш ишларини тўхтовсиз олиб боряпти. Бу муайян даражада табиатни булғатишни бирмунча бўлса ҳам камайтиришга ёрдам бермоқда.

Қўмита назоратчиларининг яқин аралашуви билан корхоналар ва ташкилотларда атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашга, меҳнат шароитларини яхшилашга қаратилган тадбирлар белгиланиб, амалга ошириляпти. Бунга ҳаво мусаффолигини таъминлаш юзасидан қилинган ишларни мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Шу йилнинг биринчи ярмида бу йўналишда ўн битта чора кўрилиши режалаштирилган эди. Амалда эса учта ортиқ иш қилинди. Бунинг учун деярли 85 минг сўмлик маблағ сарфланди. Бу шу муддат учун ажратилган маблағдан сал кам икки баравар кўпдир. Шундай тадбирлар туфайли ҳавога зарарли чиқиндиларни чиқариш олтмиш тонна атрофида камайди.

Қатор корхоналар экология бўйича белгиланганидан кўпроқ ишларни амалга оширганлиги учун ҳам шундай натижага эришилди. Масалан, Янгийўл мебель ишлаб чиқариш бирлашмаси атроф-муҳит мусаффолигини яхшилашга қаратилган бир неча чоралар кўрди. Натижада чиқиндилар билан ҳавони ифлослантиришни йигирма тоннадан кўпроқ камайтирди.

Дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмаси маъмурияти ҳам бу масалага эътиборни тобора кучайтирмоқда. Шу мақсадда бир неча чоралар кўрилганлиги учун атроф-муҳитга тарқатилаётган зарарли чиқиндилар миқдори илгаридагига нисбатан саккиз тонна озайди. 2503-автобаза, пойабзал фабрикасида ҳам ҳавони ифлослантириш сезиларли қисқарди. Шаҳардаги ўн иккита корхона зарарли моддаларни атроф-муҳитга чиқариш учун рухсат олдилар. Чунки улар бу муҳим ишда ижобий силжишга эришиб, қатор технологик жараёнларда чиқиндизарарли моддаларни чиқаришни белгиланган миқдор даражасида бўлишини таъминладилар.

Айни вақтда сув ҳавзаларини, тупроқни ифлослантиришни ҳам камайтириш юзасидан ўнлаб тадбирлар амалга оширилди. Бундай ишлар барча корхоналар ва ташкилотларда яна давом этмоқда. Атроф-муҳит мусаффолигини таъминлаш кўлами чексиз юмушдир. Ишлаб чиқариш бор жойда у ҳам бўлади. Шундай бўлгач бу соҳа бўйича ишларни тўхтовсиз давом эттириш зарур. Соф технологияга эришиш учун ҳали кўп йиллар керак бўлади.

Шаҳар табиатни муҳофаза қилиш қўмитаси ўтказган ва ўтказаётган текширишлар шундан далолат бериб турибди. Текшириш ўтказилган корхоналар, ташкилотларнинг деярли ҳаммасида табиатни муҳофаза қилиш қонунчилигини у ёки бу тарзда бузилишига йўл қўйилмоқда. Шу йилнинг биринчи ярмида ҳаммаси бўлиб йигирма бешта саноат ва автотранспорт корхонаси текширилган бўлса, бирортасида ҳам ишлаб чиқаришнинг софлик даражаси талабга тўла жавоб бермаётганлиги аниқланди.

Корхоналар, ташкилотларда атроф-муҳитни ўз тутуни, зарарли газлари билан булғатувчи катта-кичик манбалар бор. Уларнинг икки юз қирқ бештасигина газ тозалаш мосламалари билан таъминланган. Мавжудларининг каттагина қисми ҳам самарали ишламайди, дуд-тутуннинг анча қисмини ушлаб қоляпти. 106 тасини жиҳозлаш лозим, ҳозирги ҳолатда умуман ишлатиб бўлмайди.

«ТАБИАТ ВА ИНСОН» ПОЧТАСИДАН

Атмосфера ҳавосини белгиланган нормадагидан бир неча баравар ортиқ ифлосланишига йўл қўйган саноат корхоналари раҳбарларига нисбатан турли шаклдаги жазо чоралари кўрилди. Етти нафар ходимдан ҳаммаси бўлиб уч юз олтмиш сўм жарима ундириб олинди. Бу соҳада жуда кўп қонун бузилишини содир қилаётган пахта тозалаш заводига 12,5 минг сўм жарима солинди ва ундириб олинди.

Автотранспорт воситалари ҳавони энг кўп булғатувчи манба бўлиб қоляпти. Шунинг учун автомашиналарнинг атмосферага тутун чиқаришини текшириш ишлари муттасил олиб бориляпти. Кенг жамоатчилик ва давлат автомобиль назорати органлари ходимлари билан «Соф ҳаво» муомалалари ўтказилмоқда. Унинг биринчи босқичидаёқ жуда кўп қоидабузишлар аниқланди. Текширилган машиналарнинг деярли бешдан бирида шундай ҳолатлар мавжудлиги маълум бўлди. Айбдорларга юзларча сўм жарима солинди.

Шахсий автомашиналар майликуя, ҳатто давлат транспорт корхоналарида ҳам транспорт воситаларининг ҳавони заҳарли моддалар билан ифлослантириши жуда секинлик билан камаймоқда. Уларга нисбатан қўлланган чоралар ҳам етарли кор қилмаяпти. Автомобиль корхоналарида ўтказилган текширишлар шуни кўрсатиб турибди. Ҳали ҳам анчагина транспорт воситалари яхши созланмаганлиги учун атроф-муҳитга нормадагидан анча, ҳатто бир неча баравар кўп заҳарли моддалар тарқатмоқда. Шундай номақбул ҳолатга йўл қўйганлиги учун бу автокорхоналарга 23 минг 207 сўмлик жарима солинди.

Корхоналар ва ташкилотларда табиатга зарар келтиришнинг олдини олишга қаратилган чора-тадбирлар олиб борилаётганлигини ижобий баҳолаш лозим. Консерва заводи цехларида тузатиш ишлари олиб борилаётганда иккита чиқинди тутиб қолгич ўрнатилди. Бу мосламалар канализацияга оқиб тушаётган оқава сувни турли хил чиқиндилардан тозаламоқда. Туз эритиш участкасидаги майдон тўла герметизация қилинди. Натижада ер ости сувларининг ифлосланиши барҳам топди.

Биокимё заводида атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашга қаратилган ишлар ҳажми кенгаймоқда. Чунки бу корхона шаҳарда табиатга энг кўп даражада зарар келтирувчи манбадир, бу эса жамоани ҳамда теварак-атрофда истиқомат қилувчи аҳолининг норозилигига сабаб бўлмоқда. Бунга хотима бериш учун экология муаммоларини ҳал қилишга кейинги йилларда кўпроқ маблағ сарфланаяпти. Бу йил биргина биологик ачитиш тармоғини қайта қуриш мақсадларида 87 минг сўмлик сармоя, шу жумладан 31 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари амалга оширилди. Ачитқи цехидаги тиндириш бўлими кенгайтирилиб, бунинг учун 43 минг сўмликдан кўпроқ маблағ сарфланди. Тозалаш иншоотларини қайта қуриш бўйича йил бошидан ўзлаштирилган маблағ ҳажми 270 минг сўмга етди. Ишлаб чиқариш чиқиндилари тўкиладиган жойни қайта қуришга ҳам шунча миқдордаги маблағ харж қилинди. Шу туфайли заводда сувдан ишлаб чиқариш мақсадларида фойдаланишнинг йўл қўйилиши мумкин бўлган миқдорини белгилаш ва бунинг учун тегишли рухсат олиш ҳужжатларини расмийлаштириш ишлари олиб бориляпти. Дон маҳсулотлари ишлаб чиқариш бирлашмасида ва бошқа корхоналарда ҳам атроф-муҳит мусаффолигини таъминлашни яхшилашга қаратилган ишлар амалга оширилмоқда.

Бироқ шаҳарнинг экологик аҳволи ҳамон катта ташвиш туғдирмоқда. Унинг ҳавоси, суви ва тупроғини ифлослантирувчи манбалар ҳали жуда кўп. Уларнинг ҳаммасини бартараф этиш албатта, осон бўлмайди. Лекин бунинг учун барча имкониятларни ишга солиш керак. Табиатнинг мусаффолиги саломатлик гаровидир. Шундай бўлгач, бу муҳим ишни ҳеч қачон ва ҳеч қаерда эътибордан четда қолдирмаслик, белгиланган чора-тадбирларнинг муддатларида тўла амалга оширилишига эришиш лозим.

М. МИРҲАМИДОВ.

● Суратларда: юк машиналарига ортилган мева-чевалар чернобиллик болаларга юборилмоқда.

Сураткаш Даврон АҲМАД.

СЕРҚУЁШ ЎЛКА НЕЪМАТЛАРИ— ЧЕРНОБИЛЛИК БОЛАЛАРГА

ЎЗБЕК халқининг қалби кенг, қўли очиқ. Қардош халқларга бўлган ҳурмати баланд ва чексиздир. Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам Ўзбекистон кўплаб жабрдийдаларни ўз бағрига олган. Чернобиль фожиаси юз берган вақтда серқуёш ўлкамиз жабр кўрганларга ёрдам қўлини чўзиб, мадад берганлардан биридир. Яқиндагина қардош юртдан келган юзлаб болалар табиатимиз қўйнидаги оромгоҳларда дам олишди. Соғлиқларини тиклашди.

Ўтган йил айни пишиқчилик даврида вилоят деҳқончилик-саноат ходимлари касаба уюшмаси чернобиллик болаларга мева-сабзавот, полиз маҳсулотлари жўнатиш ташаббуси билан чиққан эди. Бу йил ҳам хайрли тадбир давом эттирилди. Кўплаб жамоа ва давлат хўжаликлари, шахсий томорқа эгалари ўз имкониятларига қараб ёз неъматларидан чернобилликларга жўнатишга қарор қилдилар.

— Жами бўлиб 30 тоннага яқин қишлоқ хўжалик маҳсулотлари жўнатилмоқда,—деди вилоят деҳқончилик ходимлари касаба уюшмасининг раиси К. Шодиметов.— Бу ноз-неъматлар мактабларга, болалар муассасаларига топширилади. Маҳсулот йиғишда ҳеч кимга расмий топшириқ берилгани йўқ. Савобли ишдан хабардор бўлганлар ўз ҳиссаларини қўшдилар.

Вилоятимизнинг барча ноҳияларидан келган неъматларга тўла машиналар катта карвонни ташкил этди. Бекобод ноҳиясидаги «Ленинград», Ойбек номли, Оққўрғондаги Сегизбоев номли, Пискент ноҳиясидаги «Пискент» давлат хўжаликлари, Янгийўл ноҳиясининг Усмон Юсупов номли узумчилик-боғдорчилик комбинати ва бошқа бир қатор хўжаликлар тўплаган ноз-неъматларни кўриб кўзингиз қувонади.

Бўка ноҳиясидаги Фрунзе номли жамоа хўжалигининг аъзоси Пардабой Давидов 5 яшик шафтоли, «Ленинизм» жамоа хўжалигининг аъзоси Руслан Умаров 25 яшик олма, «Партия XIX съезди» жамоа хўжалигидан кўп болали онахон Нишонбиби Сиддиқова 4 қоп болгар қалампири ва бақлажонни ўз шахсий хўжаликлари ҳисобидан қардош жумҳурият болаларига жўнатиш учун олиб келдилар.

Шунингдек, Ўрта Чирчиқ ноҳиясидаги «Северний маяк» жамоа хўжалигининг бригада бошлиғи Эрмат Усмонов, Энгельс номли жамоа хўжалигининг аъзоси Жўра Раҳматовлар ҳам ўз томорқаларида етиштирган бир неча юз килограмм сабзавотни чернобиллик кичкинтойларга совға сифатида етказишни карвончилардан илтимос қилдилар.

Куни кеча ширин-шакар узум, шафтоли, олма, помидор, қовун-тарвуз ҳамда сархил сабзавотлар ортган махсус карвон йўлга чиқди.

Будир ПЎЛАТОВ,
Вилоят касаба уюшмалари Кенгаши матбуот марказининг мудири.

● ОБУНА—92

ЎҚИТУВЧИ ЎҚИШИ ЗАРУР

Ҳамкасбларим нарх-наво ҳақида гаплашиб ўтириб менга савол бериб қолишди:

— Домла, рўзнома ва ойномаларнинг обуна баҳоси яна ошибди. Қайсиларига ёзилмоқчисиз?

—Керакли тошнинг оғирлиги йўқ, деганларидек нархи ошибди деб ўттиз йиллардан бери ёзилиб келаётган рўзномаларга ёзилмаслик мумкин эмас. Мен бириинчилар қатори ўзимга қадрдон ва дарс беришимда биринчи ёрдамчи манбалар берувчи «Маърифат», «Тошкент ҳақиқати», «Тошкент оқшоми»га обуна бўламан. Бошқа рўзнома ва ойномаларни ҳам ўқиб бораман. Ўқитувчи бўлгач бугунги кунда замон билан, ҳаёт билан ҳамнафас бўлиш керак-ку! Фақатгина китобдан кўчирма қилиб дарс бериш ўқувчиларга атрофлича билим бера олмаслиги ҳар бир ўқитувчига маълум нарса. У ёки бу рўзномалардаги ахлоқ-одоб, иқтисодиётимизга оид янги-янги ахборотларни билиб боришимиз, улардан дарс давомида фойдаланишимиз лозим.

Мен куни кеча 84-алоқа бўлимида бўлганимда кишиларни илгаригидек 1992 йил учун обуна бўлаётганларини кўриб қувондим. Демак, халқимиз ўзи севган рўзнома ва ойномаларга қимматлигига қарамай обуна бўлишмоқда.

С. СУЛТОНОВ.

«ҚЎШЧИНОР»ДА ТУҒИЛГАН МУЛОҲАЗАЛАР

МАКТАБЛАРДА янги ўқув йили бошланди. Бу даргоҳларга биринчи бор қадам қўяётган жажжи ўғил-қизларимизнинг қувончи чексиз. Улар муаллимларига гуллар тутқазишди. Ана шу дақиқада ўқитувчиларимиз ҳам ўзларини жуда бахтиёр сезишади.

Яқиндагина август кенгашлари бўлиб ўтди. Жойларда янги ўқув йили олдидан ўқитувчилар ўзаро келишиб, фикрлашиб олдилар. Паркентдаги «Қўшчинор» истироҳат боғида эса ўқитувчиларнинг сайили ўтказилди. Бу ерда райондаги мингдан зиёд муаллимлар бир-бирлари билан учрашдилар, ҳол-аҳвол сўрадилар. Улуғ Ватан урушида шаҳид кетган буниродарлари, яқинлари, ҳамқишлоқлари хотирасига ўрнатилган ёдгорлик пойига гулчамбарлар қўйишди. Шундан сўнг чор-атрофни карнай-сурнай, ноғора садолари тутди.

Мен фурсатдан фойдаланиб район халқ таълими бўлими мудири Б. Маҳсиловни суҳбатга тортдим.

— Ҳозирги даврда халқ маорифида эски усулларда ишлаб бўлмайди. Энди ўқитувчиларни янги ўқув йили олдидан терглаш, уларнинг руҳини тушириш ёмон оқибатларни келтириб чиқариши ҳаммамизга аён бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам биз ўқитувчиларнинг сайилини ўтказишга қарор қилдик. Мана, ўзингиз гувоҳи бўлиб тургандек, ҳамманинг қувончи чексиз. Бир-бировини ранжитгани йўқ. Ўқитувчилик—улуғ касб. Уларнинг меҳнатини эъзозлашимиз керак. Бу борада район партия комитети билан биргаликда олиб бораётган ишлар диққатга сазовор. Аслида бугунги сайилнинг ташаббускорлари ҳам ўшалар. Яқинда мактаб директорларининг давра суҳбатида барча муаммоларни ўртага ташладик. Иқтидорли болаларга чуқурроқ билим бериш, табақалаштириб ўқитиш ҳақида таклиф ва мулоҳазалар билдирилди. Сайилга эса ҳар бир мактаб, болалар боғчалари ўзларининг муносиб совғалари билан келганлар. Бобомиз Алишер Навоийнинг 550 йиллик юбилейига бағишланган кўргазмалар намойиш қилинди. Энг яхши кўрсаткичга эришган мактаб ва болалар боғчасига 600 сўм пул мукофоти ажратилди. «Иқбол» конкурси ўтказилди. Албатта, ғолибларни тақдирладик.

Боғни айланар эканмиз, йўл-йўлакай ўқитувчилар билан суҳбатлашдик.

— Бугунги сайил ўқитувчиларни рағбатлантиряпти, тақдирлаяпти,— дейди 10-ўрта мактаб директори Н. Ҳайтматов.— 60 ёшга тўлган кекса ўқитувчиларимиз М. Миркаримов, Ҳ. Ортиқов, Қ. Нишонов ва кўп йиллар боғча мудираси бўлиб ишлаган М. Мирсобитоваларни пенсияга кузатяпмиз. Қаранг, улар ўзларини бунчалик иззату икром, ҳурмат билан кексалар сафига кузатишларини кутмагандилар. Уларнинг севинганини кўриб, биз ҳам беҳад қувондик. Демак, ҳар йили бундай байрам сайилларини ўтказиш афзалроқ экан.

Шу куни муаллимлар иззатда, бошқалар хизматда бўлишди. Айниқса, район умумий овқатланиш корхонаси ва район матлубот жамияти жамоалари намунали хизмат кўрсатишди. Хўжалик раҳбарлари ва бўрдоқичилик базаси ходимлари ҳам шу куни ҳиммат қилишди: турли хил қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, 1 тоннага яқин гўшт сотилди.

Кўплаб ўқитувчилар уйига совға-саломлар билан қайтишди. Т. Охунбобоев, Ф. Аҳмедова «Методист ўқитувчи», И. Ортиқов, А. Омиловлар «Катта ўқитувчи» унвонини олишди.

Ўзбекистон Давлат филармониясининг артисти, оригинал жанр устаси С. Исломов ва хонанда О. Орифжонов бошчилигидаги бир гуруҳ санъаткорлар байрам сайлига файз киритишди.

● Кенгашдан кейинги ўйлар

Лекин бу билан ишлар бир маромда кетяпти, деб бўлмайди. Муаллимларнинг дардлари кўп экан. 27-ўрта мактабнинг ўзбек тили ва адабиёти ўқитувчиси З. Ёқубов шундай деди:

— Маорифни тубдан қайта қуриш тарафдориман. Уларни молиявий ишлардан бутунлай халос қилишимиз лозим. Маориф ходимлари болалар тарбияси билан шуғулланиши керак. Мактабларни етти йиллик қилсак, қобилиятли болаларни танлаб олиб, кейинги синфларда ўқитардик. Қолганлар эса корхоналар қошида ишчи кадрлари етиштирадиган мактабларда касб ўрганишади. Мажбуран ўқитишдан воз кечиш пайти келди. Битта район учун тўртта ўрта мактаб етади, деб ўйлайман. Энг асосийси, мактабларнинг ўқув базасини яхшилаш лозим.

Ҳа, Зуҳриддин аканинг гапида жон бор. Болаларимизнинг мактабга, билимга бўлган қизиқиши камайиб кетяпти. Худди шу масалада район халқ таълими бўлими методисти Э. Аҳмедов билан фикримиз бир жойдан чиқиб қолди.

— Бизда ихтисослашган синфлар очилган, деди у.— Мана, бу тўғрида олий ўқув юртлари қайғуриб барча қулайликларни яратиб беряпти. Энди ишчи кадрларини тайёрлашда ҳудудий томонларни ҳисобга олиш керак. Масалан, Паркентда Қуёш объекти, Гелио объектлари бор. Шундан келиб чиқиб, кадрлар тайёрласак, бунда ушбу корхоналар ёрдам берса, айни муддао бўларди.

— Мактабнинг иши таълим бериш — деди Ҳ. Олимжон номли 1-ўрта мактаб илмий бўлим мудири К. Примов.— Табақалаштириш яхши натижаларни беряпти. Бунда ўқитувчига ҳам дарс бериш осонроқ кечяпти. Чунки бундай синфларда турлича характердаги болалар ўқишади. Уларда интилиш кучли бўлади. Бу бизнинг бир йиллик тажрибамиз, холос. Ўқитувчи ҳам изланади. Лекин шу изланувчан ўқитувчиларнинг меҳнатини қадрлаяпмизми? Уларнинг иш ҳақларини ошириб, рағбатлантириш керак.

— Мана, ўқув йили ҳам бошланди,— деди С. Билолов.— яна ўқув қуролларини, дарсликларни излашга тушамиз. Ўтган йили синф журналлари етишмади. Бу йил район бўйича 1400 бола биринчи синфга ўқишга кирди. Бизга эса биргина «Ўқиш китоби»нинг ўзидан 938 дона берилади. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин. Ахир, яхши ўқитиш учун яхши шароит ҳам талаб қилинади-да.

Хуллас, сайилда ким билан учрашмай, албатта, мактабларимизда тўпланиб қолган муаммолардан гап очарди. Мактабларни таъмирлаш, ўқувчиларга бепул нонушта... буларнинг чеки йўқ. Нонушта бепул бўлгани билан қуруқ нон-чой нима ҳам бўларди?

Паркентдан қайтар эканман, район халқ таълими маориф ходимлари касаба уюшмасининг раиси М. Ҳасановнинг гаплари эсимга тушди: Мактабларда имконияти бўлса кичик корхоналар очиш керак. Ахир, бозор иқтисоди шуни талаб қилади.

Ҳ. ЮНУСОВ,
«Тошкент ҳақиқати» нинг махсус мухбири.

● Қатра ●

УСТОЗГА ҲУРМАТ

ИРОДА бугун уйда ёлғиз қолди. У шундай пайтларда кўнглида борини устозига сим орқали тушунтириб бергиси келарди. У шу ниятда яна телефон гўшагини кўтарди. Кўтарди-ю, рақамларни теришга негадир ботинолмади. Худди назарида, у яна ўша сўзларни эшитадигандек туюларди. Мана, ярим йилдирки, аҳвол шу.

Унинг олий илмгоҳ қошидаги курсларнинг бирида таълим олиб юрган кезлари хотирасидан кўтарилмайдиган ажойиб дамлар эди. Бунга сабаб, таълим бераётган устозининг камтарлиги, барча гуруҳ аъзоларига бўлган хушмуомалалиги, ҳазил-мутоибани ўз ўрнида ишлатиши, умуман, бу одамнинг ибрат намунаси эканлиги бўлса, ажаб эмас.

Ўқиш тугайдиган вақт ҳам келди. Шундай кунларнинг бирида устоз уйидаги телефон рақамини ўз ўқувчиларига эълон қилди. Толиблар ҳам устоздан миннатдор бўлиб тарқалдилар.

Шундан сўнг Ирода ҳар ойда домланинг уйига сим қоқиб, аҳволидан хабар олиб турди. Ўша куни телефон дастагини домланинг ўғилларидан бири кўтарди. Ирода салом-аликдан сўнг одатдагидек устозини йўқлади.

— Адам йўқлар. Қаёққадир кетганлар...

Ирода: «Соғлиқлари, ишлари яхшими?» деган саволига симнинг нариги томонидан истамайгина айтилган «ҳа» жавобини олди.

У гуруҳдошлари саломини айтиб қўйишни илтимос қилган ҳам эдики, қулоғига йигитнинг қуйидаги сўзлари эшитилди:

— Мунча кўп салом айтишади? Сизнинг телефон қилишингиз ҳам, байрамларда табриклаб кетишингиз ҳам ҳурмат юзасидан, буни биламан. Лекин негадир ёқмаяпти-да, энди... Илтимос, бундай қилманг. Телефонингиз борми? Яхшиси ўзим сизга...

— Йўқ, йўқ...

Ирода қулоғига қисқа-қисқа овозлар эшитилгандагина қўли билан дастак ўрнини босиб турганлигини кўрди. Қизнинг юраги ўртаниб кетди.

Йигит «илтимоси»га унинг жўяли жавоб беролмаганидан эмас, балки самимий ҳурмат юзасидан қилинган иззат-икромнинг сабабларини ахтариб тополмай ҳар ўю-хаёлда юргувчилар ҳамон борлигидангина ўртанарди...

Муҳайё ШАРИФЖОН қизи.

ЭПАЛАК ДЕҲҚОНЛАРИ

ЭПАЛАК — яқин-яқин вақтларда ҳам Оҳангарон дарёсининг ўнг соҳилида ястаниб ётадиган бийдай дашт эди.

— Бу ерларни Абдулла ака обод қилди, — деди фахр билан совхоз директори Неъматилла Матибрҳимов. — Асли деҳқон бола-да, ер танлаб ўтирмайди, деҳқонатиям бор, акс ҳолда бу ерларда макка ўсади, деб биров ўйлармиди, экинларини қаранг, икки одам бўйи келади.

А. Ҳайдаров Эпалак даштларини ўзлаштиришни илгаридан мўлжалга олиб юрарди. Кўкламда бу ниятни директорга тўкиб солди.

— Бе, у ерларда экин битадими, — эътироз билдирди директор. — Сув йўқ, йўл йўқ, яна айтадиган бўлсам, даштни ўзлаштиришга маблағ ҳам йўқ.

— Энг муҳими ният бор, куч бор, — деди Абдулла.— Сиз кўп десангиз бас, қолганини менга қўйиб бераверинг, йигитлар билан ҳам гаплашиб қўйганман.

Директор рози бўлади. Шу куниёқ А. Ҳайдаров Оҳангарон шаҳридаги таниш тракторчилар, бульдозерчилар билан келишган ҳолда иш бошлади. Ана-мана дегунча 80 гектардан кўпроқ ер чўл бағридан тортиб олинди. Энди сув йўлларини очиш керак эди. Йигитлар билан маслаҳатлашиб, Ҳўжаариқдан сув оладиган бўлишди. Хуллас, бу масала ҳам ҳал этилди. Кунлар исиши билан ерга экилган маккажўхори ниш урди, 33 гектарга экилган баҳори буғдой униб чиқди. Юқорироққа сепилган пиёзлар ҳам бўй кўрсатди. Деҳқонлар қувончининг чеки йўқ.

Яқинда уларнинг хирмонига бўлдим. Гектаридан 23 центнердан ғалла йиғишибди.

— Жумҳурият Президентининг Фармонига мувофиқ бу йил ҳар оилага юз килограммдан буғдой берилиши керак, — деди А. Ҳайдаров. — 33 гектар ердан 70 тоннадан кўпроқ буғдой олдик, одамларга ҳам бераяпмиз. Аслида кўпроқ экиш керак экан, майли, кузда кўпроқ экамиз.

Буғдой ҳосилининг мўллиги ижарачиларда ёз бўйи олиб келган маошларидан ташқари яна 1,6 минг сўмга яқин соф даромад келтирди. Бир центнер буғдой ишлаб чиқариш эса 17 тийинни ташкил этди. Демак, ишласа бўлар экан-ку.

— Эсингизда борми, бир вақтлар Оҳангароннинг ғаллачилик ноҳияси дер эдилар, — деди совхоз директори Н. Матибрҳимов. — Афсуски, ноҳияда ғаллачиликка сўнгги пайтларда унчалик аҳамият бермай қўйилди. Биз бу йил анчагина ерга ғалла, шу жумладан оқ буғдой экдик. Ҳосили яхши бўлди. Келгуси йилдан бу ишни бемалол давом эттириш мумкин. Шароити оғир ишларга буғдойни хирмоннинг ўзида бўлиб бераямиз, ҳозирча йигирмадан кўпроқ одамлар буғдой олишди.

Эпалак даштларини ҳозир таниб бўлмайди. 32 гектар ердаги силос учун экилган маккажўхорининг ҳар гектаридан 350 центнердан силос олишни кўзлаган деҳқонлар ҳозир экинларга охирги сув тараш билан банд. Мен Оҳангарондаги жуда кўп маккажўхоризорларни кўрдим. Аммо А. Ҳайдаровнинг экинлари ҳаммасидан бўйдор, ҳаммасидан серҳосил.

Деҳқонлар-ку, 350 центнердан ҳосил олишни мўлжал қилган экан, аммо мутахассислар, ўша рақамга яна юзни қўшаяптилар. Маълум бўлишича, деҳқонлар силос тайёрлашга 2800 сўм пул сарфлашлари керак экан. Далада ҳисоб-китоб қилдик: ҳосил етиштиришга 1100 сўм сарфланибди, ўриш-ташишга 600 сўм харажат қилинса, минг сўм деҳқоннинг чўнтагига иқтисод бўлиб тушади.

Ижара бригадасида мўл ҳосил етиштиришда Б. Холтўраев, Ж. Тўрабоев, Т. Қосимовлар астойдил ишладилар, ҳар бир сўмни тежаб-тергаб сарф қилдилар. Натижада 90 тонна арпа, 70 тоннага яқин буғдой, анчагина резавор мевалар етиштириш ва сотишнинг ўзидан ҳозирча 3600 сўмга яқинроқ маблағни иқтисод қилдилар. Ҳозир Эпалак деҳқонлари тўққиз гектар ердаги пиёзга ҳам ишлов беришаётир. Бу ердан белгиланган 123 тонна ўрнига 160 тонна ҳосил кўтаришни ният қилишган. Бу марранинг ҳам эгалланишига шубҳа йўқ.

— Нега Эпалак дейишади, бу ерларни, сўрайман А. Ҳайдаровдан.

— Бу ерда бир вақтлар Эпалак қишлоғи бўлган, дейишади қариялар, — деди у. — Бобур Мирзонинг лашкарлари кўклам пайтларида дам олишаркан бу қишлоқда. Бобур Мирзонинг аскарлари озгина қўшин билан душман аскарларини «Эпалаган» эканлар, шундан бери Эпалак бўлган дейишади. Яна ким билади, дейсиз, балки бошқа маънолари ҳам бордир. Нима бўлганда ҳам Эпалак ерлари серҳосил экан. Турмуш қийинчиликларини енгишда бизга мададкор бўлган шу заминга бош эгамиз.

Мўмин ҚАЮМОВ,
Алишер Навоий номли шўро хўжалиги.

● Абдумутал Самиддинов Оҳангарон ноҳиясидаги Алишер Навоий номли шўро хўжалигида боғдорчилик билан шуғулланади. Боғ 34 гектар майдонни ташкил этиб, шундан 22 гектарида ёш кўчатлар парвариш қилиняпти. Шунга қарамай, 20 тоннадан ортиқроқ мева топширилди. Суратларда: шафтоли ғарқ пишди; теримчи Шаҳодат Самиддинова.

Сураткаш В. ТЎРАЕВ.

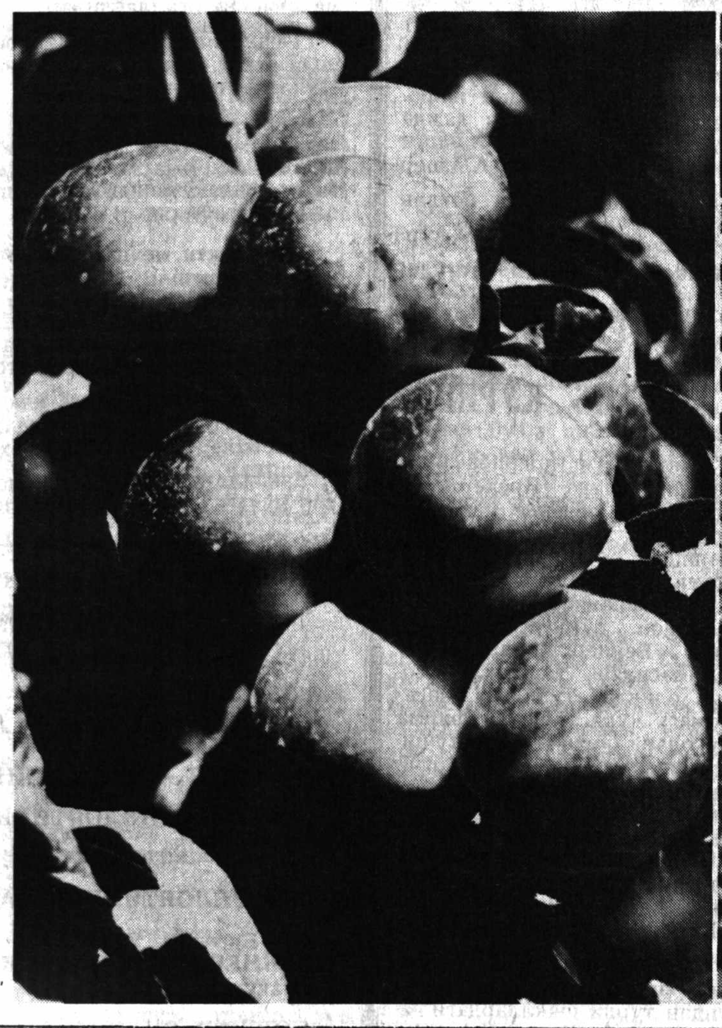

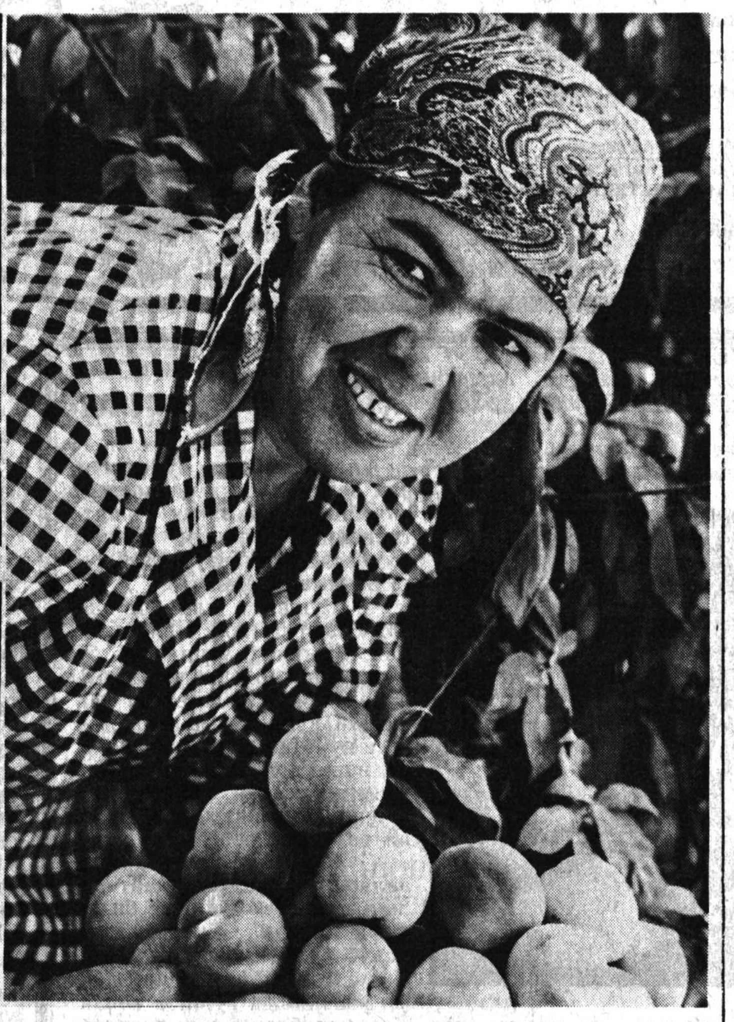

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

МИЛЛИОНЕР ҲАЙДОВЧИ

Бу йигитни ёшлигимдан танийман. Обиджоннинг тийрак чеҳрасида бир олам орзу-умидлар барқ уриб турарди. Совет Армиясидан қайтган маҳалладошимнинг тақдири троллейбус билан шаҳар меҳнат аҳлига хизмат қилишга бутунлай боғланиб қолишини ўзи ҳам тасаввур қилмаган бўлса керак. Мана, у ўттиз йилдан буён йўловчиларнинг узоғини яқин, оғирини енгил қилиб келмоқда.

Обиджон Улуғ Ватан уруши ветерани М. Дўстмуҳамедовга шогирд тушди. Эндиликда ўзи мураббий. Ҳозир унинг қанчадан-қанча шогирдлари йўловчиларга ҳалол ва бажонидил хизмат кўрсатаяпти.

Троллейбус ҳайдашликнинг яна бир ўзига хос хусусияти — ҳалолликдир. Оддий иш кунларининг бирида О. Толиповнинг кўзи ўриндиқдаги сумкага тушди. Диспетчер билан бирга очиб қарашди, ноёб ҳужжатлар, пул... топилмани эгасига қайтариш керак. Обиджон тушки овқатни ҳам унутиб йўлга чиқди. 4-интернат мактаб бекатида шу троллейбус хизматидан фойдаланган сочлари кумуш ранг аёл турарди. У Обиджондан сўради: болагинам, қора чармли сумкамни кўрмадингизми?

— Ичида нимаси бор эди?

— Қарилик пенсияси олиш учун зарур бўлган ҳужжатлар.

Рангларига қизил югурган топилма эгаси Обиджонга миннатдорчилик билдирди.

Троллейбус жойидан аста силжиди. Обиджон навбатдаги бекатни эълон қилди.

Авариясиз юрувчилар устаси Обиджон Толипов ҳамон троллейбус рулида. У бошқараётган 2297 номерли 7-троллейбус тонг саҳардан то кун қоронғусигача ҳамшаҳарларимизга хизмат қилмоқда.

— Йўл равон, троллейбус симлари яхши монтаж қилинган бўлса маршрутда машаққат бўлмайди,— дейди суҳбатда моҳир ҳайдовчи О. Толипов.— Волгоград кўчасидаги троллейбус симлари қирқ улоқлигидан чириб кетган, айниқса, қишда бу ямоқ симлар чирсиллаб узилиб кетаверади. Наҳотки бу камчиликларга ўз вақтида барҳам берилмаса. Ўзи оддий, лекин одамлар учун доимий зарур бўлган бу касбга Обиджон жуда содиқ, уни қадрлайди. У ҳозиргача 6 миллиондан зиёд йўловчини манзилларига элтиб қўйди, миллион километрдан кўпроқ йўлни босиб ўтди.

Ҳа, 7-троллейбус маршрутида биринчи класс ҳайдовчиси Обиджон Толипов сингари Т. Собитов, Ш. Шакуров, Ғ. Ғуломов, М. Муҳиддиновлар ҳам йўловчиларнинг узоғини яқин қилиб, бошқа ҳамкасбларига ўрнак бўлишмоқда.

Ф. АБДУРАҲИМОВ.

● *Қишга ким қандай тайёргарлик кўрмоқда?*

Пискент ноҳиясида полиз ва сабзавот маҳсулотларини йиғиштириб олиш ва сақлаш, пахта терими мавсумига техникани шайлаш, қишга ва келгуси йил экин-тикинига тайёргарлик кўриш қандай бормоқда?

Мухбиримиз бу ҳақда ноҳия фаоллари, мутахассислари билан суҳбатлашди.

КУЧЛАРНИ БИРЛАШТИРАМИЗ

Деҳқончилик — саноат уюшмаси раиси Саидаҳмад ТУЛЕПОВ:

— Ҳозирги кунда ҳар бир қарич ернинг унумдорлигини оширишни ҳаёт ва шароит тақозо этиб турибди. Турмуш даражамиз она ерга бўлган муносабатга чамбарчас боғлиқдир. Бизда бу масалага алоҳида эътибор берилмоқда. Натижа ҳар ҳолда яхши бўлиб бормоқда. Иқтисодий кўрсаткичлар шундай деб айтишимизга асос бўлади. 1990 йилда ноҳия бўйича ҳар гектар ердан ўртача 584 сўмдан соф фойда олинди. Бу кўрсаткич «Ўзбекистон» шўро хўжалигида 1310 сўмни, «Ўзбекистон ССР 50 йиллиги» жамоа хўжалигида 765 сўмни ташкил этди.

Жорий йилда давлатга 24 минг тонна сабзавот, 3 минг тонна картошка, 3500 тонна полиз маҳсулотлари топшириш режасини олганмиз. Ҳозир бу соҳада жадал иш боряпти. Жумҳурият Президентининг аҳолини ғалла билан таъминлаш борасидаги чиқарган фармонини амалга ошириш учун ҳам зарур чора-тадбирлар кўрилмоқда.

Ҳисобини олганмиз. Ноҳиямиздаги жамоа ва давлат хўжаликларида 7600 та оила бор. Шу кунгача 5 минг оилага дон берилди. Куз ҳам келди, бироқ ем-хашак тайёрлаш режаси оқсади. Биз бу ҳақда ҳам маслаҳатлашиб, амалий ишларни кучайтирдик.

Жорий йилда пахта майдонларидан 35 минг тонна «оқ олтин» етиштириб олишимиз, ҳосилдорликни гектар бошига 27,5 центнерга етказишимиз керак.

Бектой УСМОНОВ, «Пискент» давлат хўжалиги директори:

— Эҳтиёжимиз учун 167 тонна буғдой керак. Келишилган ҳолда 200 тоннага яқин буғдой оляпмиз. Ҳудудимизда 10 та боғча бор. Мингга яқин бола тарбияланади. Шу мақсадда гречка экиб тажриба қилиб кўрмоқчимиз.

Хушвақт ШИРИНОВ, «Ўзбекистон» давлат хўжалигининг бош агрономи:

— Хўжалигимиз сабзавотчиликка, боғдорчиликка ихтисослашган. Қовун-тарвузларимиз етилиб, пишиб ётибди. Олиб кетадиган одам йўқ. На ўзимизнинг тайёрлов идораларимиз, на Тошкент шаҳридаги ташкилотлар олади. Бу муаммони ҳаммамиз биргаликда ҳал этишимиз зарур. Кўпчиликнинг эътибори ва мадади керак. Узумзорлардаги симбағазларга тортилган симлар қоида бўйича тўрт қатор бўлиши лозим. Кўп жойларда эса икки қатордан тортилган. Натижада ҳосилнинг 15—18 фоизи йўқотилиши мумкин.

Маҳмуджон ҚОСИМОВ, ноҳия фермерлар уюшмаси раиси:

— Узоқроқ муддат сақлаш мумкин бўлган пиёз ва ерёнғоқ сингари маҳсулотларни кооперативчилар, оёққўли чаққон савдогарлар даланинг ўзидан деҳқондан арзон гаровга сотиб оляптилар. Фойдани бошқалар эмас, деҳқоннинг ўзи кўриши керак.

Биз маҳсулотни деҳқондан бозор нархида сотиб олиб кейин сақлашга ҳаракат қиламиз. Ахир биз бир кетмон тупроқни ўн замбил олтинга алишмайдиган юртда яшаяпмиз. Еримизда унмайдиган уруғнинг ўзи йўқ. Ишнинг кўзини билиб ҳаракат қилсак, биздан тўқ ва бой-бадавлат юрт бўлмайди. Мана, қишга тайёргарлик кўряпмиз. Уни ўтказдик ҳам дейлик. Кейинги йил-чи? 1992 йилнинг экин-тикинига тайёргарликни ҳозирдан бошлаш керак. Камида икки минг гектар ерга буғдой экайлик. Шунда ҳаммамизни ўйлантириб келаётган яйлов масаласи ҳам ўз-ўзидан ҳал бўлади. Авваллари йигит оғаси — юрт оғаси, деган гаплар бўларди. Унутилаётган анъаналаримизни тиклайлик. Эл-юрт учун жон куйдириб, елиб-югураётганларни эъзозлайлик.

Муносиб АВАЗОВ, Охунбобоев номли жамоа хўжалиги бошқаруви раиси, ноҳия деҳқонлар уюшмасининг раиси:

— Мақсадимиз ердан унумли фойдаланиш экан, макка донидан бўшаган ерларга буғдой, сули экайлик.

Шоли, ғалла, ем-хашак экиш ва етиштиришни пухта режалаштириш даркор. Мени бир нарса ажаблантиради. Нима учун Пискент шаҳри аҳолиси айни пишиқчилик даврида мева-чева билан тўла-тўкис таъминланмаяпти? Ҳолбуки, Олмалиқ, Ангрен шаҳрининг юк машиналари хўжалигимизда ҳар куни маҳсулот ортиш учун тайёр туради. Бизнинг тайёрлов идораларимиздаги ўртоқлар эса суст ишлашяпти.

Пахта парваришида касалликка айланган битта ёмон одатимиз бор. Қиш, баҳор, ёз ойларида тиним билмай енг шимариб меҳнат қиламиз. Охирига келганда парваришни деярли ўз ҳолига ташлаб қўямиз. Ҳосилдорликни бой бераётганимизни билмаймиз. Ғўза баргини тўктириш ва теримни ҳам маромида ўтказмаймиз. Негадир шошма-шошарликка йўл қўямиз. Агар бу йил ҳам ана шундай лоқайдликка йўл қўядиган бўлсак, табиийки, ҳирмон баракаси учади. Бу ҳақда ҳар биримиз ўйлаб, ишни бошидан пухта қилайлик.

Халқ депутатлари ноҳия Кенгашининг раиси Турсумат ХОЛБОЕВ:

— Ҳақиқатан ҳам бу йилги қийин ва мураккаб шароитда олдимизда катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Куз ҳам бошланди, қиш келяпти. Вақт тиғиз, лекин биз етиштирилган бор ҳосилни йиғиб-териб олиш, қишга, пахта йиғим-теримига тайёргарлик билан боғлиқ ишларни ўз вақтида ва маромида ўтказишимиз шарт. Биз бу мақсадга эришамиз ҳам. Лекин бу осон бўлмайди. Ҳар бир қишлоқ аҳли, мутахассис, фаолларнинг жонкуярлиги, ташаббускорлик, уюшқоқлик, ишбилармонлик зарур. Қисқаси, ҳар ким ўз ишини билиб қилиши керак. Мен бунинг уддасидан чиқишимизга ишонаман.

Суҳбатдош
Ҳ. СУЛАЙМОНОВ.

● ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Акмал Икромов районидаги 116-мактабда янги ўқув йили катта тайёргарлик билан бошлаб юборилди. Ўқув даргоҳида барча синфлар машғулотларга барвақт шай қилиб қўйилди. Уларни таъмирлаш ва жиҳозлашда Жалил Тўхтаев, Адҳам Қодиров, Мавжуда Пўлатова, Фарида Убайдуллаева каби муаллимлар фаоллик кўрсатишди. Бу ишларнинг ҳаммасига мактаб директори Рустам Абзалов бош-қош бўлди. Суратда: директор Р. Абзалов (ўртада) ўқитувчилар Мунира Маннопова ҳамда Баҳодир Саидғаниевлар билан ўзаро мулоқотда.

Сураткаш Маъмур НАЗАР.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ ГА
ЖАВОБ БЕРАДИЛАР

«ҲУКМ»

Вилоят прокуратураси «Тошкент ҳақиқати»нинг шу йил 20 июль сонида эълон қилинган «Ҳукм» мақоласини муҳокама қилиб чиқди. Ҳақиқатан ҳам И. Шукуровлар оиласида мунтазам равишда жанжаллар бўлиб турган. Натижада унинг турмуш ўртоғи Л. Хожиева уйдан кетиб қолган. Ином Шукуров қайнота ва қайнонасидан ўч олиш мақсадида бир неча марта безорилик хатти-ҳаракатларини содир этган. Бекобод район ички ишлар бўлими бу ҳақда тегишли материалларни расмийлаштириб, район халқ судига юборган. Бироқ халқ судьяси А. Умаров бу ишни вақтида кўрмаган. Халқ судьясининг бепарволиги оғир оқибатларга олиб келган: И. Шукуров қайнотасининг ўғилчаси Шерзод Хожиевни ваҳшийларча қийнаб ўлдирган.

Бекобод район прокурори жиноий ишнинг тергов натижалари бўйича район халқ судининг раисига А. Умаровга нисбатан тақдимнома киритди. Тақдимномага биноан халқ судьяси А. Умаров муҳокама этилди.

А. МАННОНОВ,
вилоят прокурори, 3-класс давлат адлия маслаҳатчиси.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

Е. ПРИМАКОВ САФАРГА ОТЛАНДИ

● **АКАДЕМИК Евгений Примаков 10 сентябрь куни Яқин ва Ўрта Шарққа сафарга жўнади. У СССР Президентининг шахсий вакили сифатида Миср, Саудия Арабистони, Бирлашган Араб Амирликлари, Қувайт, Эрон, Туркияда бўлади. Мазкур мамлакатларнинг раҳбарлари билан ўтказиладиган учрашувларда Совет Иттифоқининг ривожланишидаги янги босқичга тааллуқли сиёсий ҳамда иқтисодий масалалар муҳокама қилинади. Сафар давомида Евгений Примаков Яқин ва Ўрта Шарқ мамлакатлари раҳбарлари М. С. Горбачевнинг шахсий мактубларини топширади.**

АҚШ МУДОФАА ВАЗИРИНИНГ АЙТГАНЛАРИ

● **АҚШ мудофаа вазири Ричард Чейни Си-эн-эн телекомпанияси мухбири билан қилган суҳбатида совет ҳарбий раҳбарларининг янги авлоди билан ҳамкорлик қилиш иштиёқида эканлигини билдирди. Чиндан ҳам гап янги авлод ҳақида бораётир, — деди вазир. — Жаноб Шапошников ўзидан аввалги ҳамкасбидан тахминан 20 ёш кичикдир. У деярли мен билан тенгдош... Янги авлоднинг раҳбариятга келиши ўз мамлакатлари ҳарбий эҳтиёжларига янгича назар билан қарашни тақозо этмоқда. Бу назар уларнинг қўшниларига агрессив бўлмаган муносабатларида намоён бўлаётир. Биз бунда воқеаларнинг ижобий ривожини кўраётирмиз.**

Р. Чейни ўзининг совет ҳамкасбига АҚШга ташриф буюриш тўғрисида таклифнома жўнатаётганлигини айтиб, бироқ, ҳозирча биз бу сафарнинг аниқ вақтини белгилаганимиз йўқ, деди.

Ҳозирги пайтда Совет Иттифоқида Горбачев ҳамда Ельцин каби кишиларнинг раҳбарият бошида турганликлари бизни мамнун қилмоқда. Қайта қуриш, ошкоралик, ислоҳотларнинг бошланишида Горбачевнинг хизматлари буюкдир. Ельцин эса демократияни ҳимоя қилишда беқиёс саъи-ҳаракат кўрсатди, деди Р. Чейни.

Бироқ, АҚШ мудофаа вазири Совет Иттифоқида юз бераётган ўзгаришлардан хулоса чиқариб, Америка ҳарбий сиёсатида шошилинч хулосалар чиқармаслик лозим, деб таъкидлади. Кунда, ҳафтада бўлаётган ўзгаришларга берилиб, Американинг узоқ муддатли ҳарбий сиёсатини таҳлика остига қўйиш ярамайди, деди Ричард Чейни.

● **МОЗАМБИКДА табиий офат — қурғоқчилик давом этмоқда. Миллион-миллион кишилар ҳаёти хавф остида қолаётир. Оч-наҳор юрганларнинг, касалликка чалинганларнинг сон-саноғи йўқ. Суратда: машъум қисмат олдида иложсиз қолган она ва фарзанд.**

Камера пресс — ТАСС сурати.

ТОКОЗАДАГИ ФОЖИА

● **РЕЙТЕР ахборот агентлигининг мухбири Жанубий Африка Жумҳуриятидан хабар берди: бу ерда — Иоханнесбург шаҳридан шарқий ҳудудда жойлашган Токоза деган жойда катта фожиа юз берди. Митинг ўтказиш учун кетаётган «Инката» партиясига мансуб кишилар Африка Миллий Конгресси жангарилари томонидан дафъатан ўққа тутилдилар. Натижада жуда кўплаб кишилар ҳалок бўлди ва жароҳат олди. Полициянинг хабарларига қараганда, «АК-47» автоматлари билан қуролланган уч киши намойишчиларга қўққисдан ҳужум қилганлар. Уларнинг бири қўлга тушган.**

Э. ХОНЕККЕР ҚАЁҚҚА БОРАДИ?

● **АДН ахборот агентлиги ГДРнинг собиқ раҳбари Эрих Хонеккер ҳаётига доир янги хабар тарқатди. Э. Хонеккер Совет Иттифоқидан Хитойга жўнаш мақсадида эканлигини таъкидлаган ахборот агентлиги, унинг оилавий тақдирига тааллуқли баъзи бир маълумотларни ҳам келтирди. СССРдаги консерватив ҳарбий доира Хонеккерни Москвадан чет эл муҳожирлигига жўнатиб юбориш учун ҳаракат қилмоқда, дейилади АДН ахборотида. Ишончли манбалардан маълум бўлишича, ГДРнинг собиқ раҳбари яқин кунлар ичида Чилига жўнатиб юборилиши ҳам мумкин, деган тахмин ҳам айтилди мазкур ахборотда. Чунки, Чилида Хонеккернинг қизи яшайди.**

ЯПОНИЯ ТАКЛИФИ

● **РСФСР Олий Совети Раиси вазифасини бажарувчи Руслан Хасбулатов раҳбарлигидаги Россия парламенти делегацияси Япония пойтахти — Токиога келди. Мазкур делегация Япония либерал-демократик партияси раҳбарияти таклифи асосида бу ерга ташриф буюрди. Р. Хасбулатов Япония Бош вазири Тосики Кайфу билан учрашув пайтида Россия президенти Борис Ельциннинг шахсий мактубини унга топширди. Ўз навбатида Т. Кайфу Б. Н. Ельцинни Японияга ташриф буюришга таклиф этди.**

МАҲФИЙ МАНЗИЛГОҲДА УЧРАШДИЛАР

МАЪЛУМКИ, Англия разведкасига хизмат қилган КГБ офицери Олег Гордиевский 1985 йилда маҳфий равишда Совет Иттифоқидан Буюк Британияга олиб чиқиб кетилган эди. Ўшандан буён О. Гордиевский Англияда бекитиқча ҳаёт кечириб келади. Унинг рафиқаси Лайло, 10 ва 11 яшар қизлари — Аня ҳамда Марялар Москвада қолган эдилар. Эндиликда О. Гордиевский оиласига Совет Иттифоқидан чиқиб кетиш учун ижозат берилди.

Куни кеча О. Гордиевский оиласи Лондонга етиб келди. Унинг рафиқаси ва қизлари маҳфий манзилгоҳда О. Гордиевский билан кўришдилар. О. Гордиевский хашаматли уйда яшайди. У катта миқдордаги пенсия билан таъминланган.

ХОРИЖДАН ХАБАРЛАР

● 1991 — АЛИШЕР НАВОИЙ ЙИЛИ

ШОНЛИ САНА АРАФАСИДА

РЎЗНОМАМИЗНИНГ аввалги сонларидан бирида жумҳуриятимиз пойтахти Тошкентда Ҳазрат Мир Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллиги муносабати билан қатор хайрли тадбирлар амалга оширилаётганлиги, чунончи, «Санъат саройи»га улуғ бобомиз номи берилиб, «Шеърият боғи хиёбони»га туташ «5 декабрь кўчаси» мазкур сана арафасида «Шеърият боғи кўчаси» деб қайта номлангани ҳақида хабар бергандик. Шунингдек, пойтахтнинг Бешёғоч даҳаси ҳудудида Алишер Навоий номли миллий гулшан ташкил қилинаётганлиги ҳамда баландлиги 22 метр — 10 қаватли бинога тенг Арк ичида ҳазратга ҳайкал ўрнатилиши режалаштирилганлигини ҳам айтиб ўтгандик. Ҳозирги кунда бу борада бир қатор ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, шу йил сентябрь ойи охирида Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллиги нишонланаётганда буюк шоир ва мутафаккирга бағишланган ёдгорликнинг ҳам очилиш маросими ўтказилади. Бу маъракага ҳам саноқли кунлар қолди. Мазкур тадбир юзасидан ҳозир ишлар қизғин кетмоқда.

Д. САИДОВ.

● СУРАТДА: пойтахтнинг Бешёғоч даҳасида бунёд этилаётган ёдгорлик.

Сураткаш Х. МИРЗАКАРИМОВ.

ҒАЗАЛКЕНТ ЯНГИЛИКЛАРИ

ДАҲОГА БАҒИШЛАНДИ

1991 йил — Алишер Навоий йили, деб эълон қилиниши муносабати билан жойларда бу санага бағишлаб тадбирлар уюштирилмоқда. Куни кеча шаҳарнинг Навоий кўчасида шеърхонлик кечаси бўлиб ўтди. Унда мазкур кўчада истиқомат қилувчилар билан бирга қўшни маҳаллалардан ҳам шеърият ихлосмандлари иштирок этишди.

Кечада район фирқа қўмитаси котиби К. Насриддинова, «Дахана» маҳалласи қўмитаси раиси У. Ҳайдаров, «Бўстонлиқ овози» рўзномасининг муҳаррири П. Нурматов буюк даҳо ҳаёти, унинг ижоди ҳақида сўзлашди. Шунингдек йиғилганлар Навоий асарларидан намуналар ўқишди.

Тадбирда шаҳар маданият уйи бадиий ҳаваскорлари ижросида Навоий қўшиқлари янгради ва энг яхши ижрочига эсдалик совғаси ҳамда бобокалон асари тақдим этилди. Шу куни Алишер Навоий ҳаёти билан боғлиқ адабий, бадиий китоблар кўргазмаси ҳам ташкил этилди.

«КРЕКЕР»ДАН ТАТИБ КЎРИНГ

Шаҳардаги тажриба-синов заводи қошида «Крекер» деб номланган печенье цехи иш бошлади. Уни қуриб, фойдаланишга топшириш учун жами 24 миллион сўм маблағ сарфланиб, шундан 16 миллион сўмига Германиянинг «Вернер Пфляйдерер» фирмасидан дастгоҳлар сотиб олинди. Тузилган шартномага кўра мазкур фирма аъзолари цехни ишга тушириб, дастлабки маҳсулотни чиқариш билан бирга бу ишни маҳаллий қандолатчиларга ўргатишди. Энди цехда ўз мутахассисларимиз хўрандаларга манзур бўлаётган «Крекер» печеньесини чиқаришяпти.

Цехда ҳозирча битта линия ишлаб, кунига 20 тонна ундан турли шакллардаги печеньелар тайёрланяпти. Иккинчи линия ҳам ишга туширилгач бу кўрсаткич янада ортади. Килоси 5 сўм 30 тийиндан 10 сўмгача бўлган бу печеньени тайёрлаш учун 10 хил масаллиқ сарфланади.

Қизиғи шундаки, печеньени тайёрлашда бирор масаллиқ камроқ миқдорда ишлатилса ёки солинмаса шу заҳоти дастгоҳлар тўхтаб, ишламай қолар экан. Кичкинтойларга ҳам, катталарга ҳам жуда маъқул бўлаётган «Крекер» Ғазалкентдаги болалар боғчаларига бепул бериляпти. Йил охиригача 4 тонна печеньени болаларга тарқатиш кўзда тутилган бўлиб, бу 32 минг сўмни ташкил этади.

Р. УСМОНОВА.

ЭЪЛОНЛАР БУРЧАГИ

ЙИГИТЛАР ВА ҚИЗЛАР!

Агар Сиз Ўрта Осиёдаги энг йирик корхоналардан бири бўлмиш Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида меҳнат қилмоқчи ва Тошкент техника дорилфунунида таълим олмоқчи бўлсангиз

8-ТАЖРИБАВИЙ ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИГА ЎҚИШГА КЕЛИНГ!

Бу ерда Сиз учиш аппаратларини йиғувчи-чилангар, механика-йиғув ишлари чилангари, саноат ускуналарини таъмирловчи чилангар, рақамли дастур воситасида бошқариладиган дастгоҳларнинг оператори, токарь фрезерчи, кенг қамровли дастгоҳчи касбларини эгаллаб чиқишингиз мумкин.

Таълим ўзбек ва рус тилларида олиб борилади.

9-СИНФЛАРНИ БИТИРУВЧИЛАР ТАЖРИБА ГУРУҲИДА ЎҚИЙДИЛАР ва 2 ЙИЛ ДАВОМИДА ЎРТА МАЪЛУМОТ ҲАМДА КАСБ ЭГАСИ БЎЛАДИЛАР.

Бир йиллик гуруҳлардаги 9-синф битирувчилари ишчи малакасини эгаллайдилар.

11-синфни битирувчилар ойига 115—150 сўм миқдорида стипендия олиб ўқийдилар ва 6 ой давомида касб эгаллаб чиқадилар.

Ўқиш даврида ўқувчилар овқат, кийим-бош билан таъминланадилар. Улар Чкалов номидаги Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасига қарашли пансионат ва профилакторийда дам олиб, соғлиқларини мустаҳкамлашлари мумкин.

Ўқиш вақти меҳнат фаолиятига қўшиб ҳисобланади.
Билим юртини «аъло» баҳолар билан битирганлар Тошкент техника дорилфунунига ўқишга юбориладилар.

Совет Армияси сафларида хизмат қилиб қайтган бошқа шаҳарлик ўқувчиларга ётоқхонадан жой берилади.

Билим юртига қуйидагича борилади: 10, 23, 27-трамвайлар, 18, 48, 97-автобуслар; 1, 10, 14, 18, 24-троллейбусларнинг «Ленинград» меҳмонхонаси» бекати.

Манзилимиз: 700128, Усмон Юсупов кўчаси, Авиация тор кўчаси, 10-уй. Телефонлар: 41-57-54.

ТОШКЕНТ ШАҲРИНИНГ АВТОМАТ ТЕЛЕФОН АЛОҚАСИДАН ФОЙДАЛАНУВЧИ АБОНЕНТЛАРИ

ДИҚҚАТИГА!

АВТОМАТ АЛОҚАСИНИНГ ЯНГИ ЙЎНАЛИШЛАРИ

АШХОБОД ВИЛОЯТИНИНГ РАЙОН МАРКАЗИ:
Челекен — 43240+№АТС

ЎШ ВИЛОЯТИНИНГ РАЙОН МАРКАЗИ:
Кўк-Ёнғоқ — 33243+ № АТС

НИЖНЕГОРОД ВИЛОЯТИНИНГ РАЙОН МАРКАЗИ:
Шахунья — 83152+№ АТС, маълумотлар — 21211

ЧОРЖЎЙ ВИЛОЯТИНИНГ РАЙОН МАРКАЗИ
Сейди — 37861+№ АТС

Абонентлар диққатига!
Черкеск шаҳри (Ставрополь ўлкаси)нинг коди ўзгарди. Черкесскка қўнғироқ қилиш тартиби—878+22+№АТС, Зеленчукская район марказига—878+78+№ АТС; Усть-Жегута район марказига —878+75+№ АТС.

Шарқий Европа мамлакатлари билан халқаро автомат телефон алоқаси очилганлиги ҳақида рўзномаларда чиққан ахборотга қўшимча равишда шуни маълум қиламизки, Германияга алоқадор маълумотлар фақат собиқ ГДР ҳудудида жойлашган шаҳарларга тааллуқли.

Тошкент телеграф-телефон станцияси.

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ВАЗИРЛИГИ ТОШКЕНТ ШАҲАР ХАЛҚ ТАЪЛИМИ БОШ БОШҚАРМАСИ
2-ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
ЯНГИ ЎҚУВ ЙИЛИ УЧУН

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти ўрта маълумотли фотонабор электрон қурилмаларида ишловчи оператор, мусаҳҳиҳ-ҳарф терувчи, офсет босма матбаачилари, линотипчи, ҳарф терувчи, ва муқовачиларни тайёрлайди.

БИЛИМ ЮРТИГА 9—11-СИНФНИ ТАМОМЛАГАН 15—18 ЁШДАГИ ЎҒИЛ ВА ҚИЗ БОЛАЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

9-синф маълумотига эга бўлганлар уч йил, тажриба гуруҳларига қабул қилинганлар 2 йил ўқишади ва тўлиқ ўрта маълумот ва касб олганликлари тўғрисида ҳужжат оладилар.

Билим юртига қабул қилинганлар бепул кийим-бош ва 3 маҳал иссиқ овқат билан таъминланадилар.

11-синфни битирганлар учун ўқиш муддати 10 ой бўлиб, стипендия билан таъминланадилар. Билим юрти ўзининг устахонасига эга. Ишлаб чиқариш таълими даврида ўқувчиларга иш ҳақининг 50 фоизи тўланади.

Билим юртини имтиёзли диплом билан тамомлаганлар Москва ва Львов полиграфия олий билимгоҳларига, Тошкент тўқимачилик ва енгил саноат олий билимгоҳининг полиграфия бўлимига ўқишга юбориладилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ «3» БАҲОЛАРСИЗ ТУГАТГАНЛАР ИМТИҲОНСИЗ ТОШКЕНТ ПОЛИГРАФИЯ ТЕХНИКУМИГА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИЛАР.

ЎҚИШ МУДДАТИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ ФАОЛИЯТИГА КИРАДИ.
МАШҒУЛОТЛАР ЎЗБЕК ВА РУС ТИЛЛАРИДА ОЛИБ БОРИЛАДИ.
Зарурий ҳолларда ётоқхонадан жой берилади.
Қуйидаги ҳужжатлар топширилади: билим юрти директори номига ариза, таржимаи ҳоли, туғилганлиги тўғрисидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақида гувоҳнома (асли,) 6 дона фотосурат (3х4 см.).
Манзилимиз: Тошкент шаҳри, Чилонзор район, Нурхон кўчаси, 21-уй (метронинг «СССР 50 йиллиги» бекати.).

ЧЕТ ТИЛЛАРНИ ПУХТА ЎРГАНИШМОҚДА

Пойтахтдаги 17-мактабда болаларга чет тилини ўргатиш юқори даражада йўлга қўйилди. Ҳар йили бошланғич синфларга юз бола қабул қилиниши керак бўлган ҳолда, танлов комисиясига 300 тадан кўпроқ ариза тушмоқда.

Ана шу талабни ҳисобга олиб, Киров район халқ таълими бўлими 235-мактабда инглиз ва француз тилларини чуқурлаштирилган тарзда ўргатиш тадбирларини белгилади ва бунинг учун қўшимча синфлар очилди. Шунингдек 51, 43-ўрта мактабларда ҳам бу тиллар чуқурлаштирилган дастурга мувофиқ ўқитилади.

Айни пайтда 206-болалар боғчасининг тайёрлов гуруҳида немис тилини ўрганиш йўлга қўйилди.

— Биз мактабларда чет тилини ўқитишга бунчалик жиддий эътибор бераётганлигимизнинг боиси бор,— дейди Киров район халқ таълими бўлими мудири М. Назарова,— бозор иқтисодиёти муносабати билан республикамиз чет эллар билан ҳамкорликни бундан буён авж олдираверади. Бунда эса чет тилини пухта билган мутахассис кадрларга эҳтиёж ортиши турган гап.

Д. ИЗАТИЛЛАЕВА.

● Бир қўшиқ тарихи

«ПАРИРЎЙ САНАМЛАР»

«Ҳурматли муҳарририят. Биз таниқли хонанда Муҳриддин Ҳолиқовнинг янги ижро этаётган «Парирўй» қўшиғини севиб тинглаймиз. Мумкин бўлса қўшиқнинг яратилиш тарихи ва сўзларини рўзномада эълон қилсангиз».

Лола ҲАМИДОВА,
Азиза УСМОНОВА,
Бекобод шаҳри

Яхши қўшиқ эскирмайди, балки вақт ўтгани сари ўзи забт этган юрак қаърига кириб бораверади. Ўша ерга абадий макон қуради.

Ўзбекистон Ленин комсомоли мукофотининг совриндори, таниқли ёш хонанда Муҳриддин Ҳолиқовнинг «Ёр-ёр», «Эй гўзал», «Келдиму?» каби бир қатор дилтортар қўшиқлари сафидан янги «Парирўй» қўшиғи ҳам ўрин олса ажабмас.

— Муҳриддинжон, мен одатдагидай санъат оламига келишингиз хусусида сўрамоқчи эмасман. Чунки бу ҳақда кўпчилик билади. Суҳбатимиз тор доирада, яъни кечагина дунё юзини кўрган, мухлисларингиз севиб тинглаётган «Парирўй» сўзи билан бошланувчи қўшиғингизнинг яратилиши ҳақида боради.

— Қўшиқнинг яратилиш тарихи одатдагидан сал ўзгача бўлди. Шу йилнинг баҳор ойларида Наманганга сафарга борган эдик. Концерт бошланишидан аввал бир йигит маҳаллий рўзномада чиқиш қилишимни илтимос қилди. Рози бўлдим. Шундай қилиб танишиб олдик. У Тошкент Давлат дорилфунунининг талабаси Шуҳрат Деҳқонов экан. Менга қўшиқ учун шеърлар олиб келадиган бўлди. Улардан бири анчадан бери хиргойи қилиб юрган оҳангимга мос тушгандай бўлди. Ўша куйга солдим. Ҳаммаси яхши-ю, нимадир етишмаётгандай эди. Кейин билсам, шеър бевафо қизга бағишланган экан. Бундай шеър учун оғир, мунгли мусиқа керак, куй эса шўхчан. Унинг устига «Бевафога» деган қўшиғим бор эди. Лекин янги қўшиқ ўзимга жуда маъқул бўлди. Шунинг учун Шуҳратнинг розилиги билан шеърдаги «Бевафо ёрга» сўзларини «Гўзал дилдорга» сўзлари билан алмаштирдим. Яъни салбий шеърни ижобий қўшиққа айлантирдик.

— Адашмасам, бу қўшиқ илк бор «Ёшлик» радиостанциясининг «Камалак» эшиттиришида берилди. Қўшиқ мухлисларга манзур бўлишига ишонганмидингиз?

— Қўшиғим илк бор қаерда янграганини эслолмайман. Лекин ўқувчиларга бу қадар манзур бўлади деб ўйламагандим. Қолаверса, ҳар қандай қўшиқ ҳам ижод меваси-ку. Ижод эса машаққатли иш. Шунинг учун мен ўзимга маъқул бўлган қўшиқни куйлайвераман. Баҳосини эса халқ беради.

— Янги қўшиғингиз бошқаларидан одатдаги қайтарилишларнинг йўқлиги билан фарқ қилади. Бу ҳам янги услуб бўлса керак?

— Албатта. Ижодкор доимо изланишда бўлиши керак. Бир услубда қўшиқ тинглайвериш ҳар кимнинг ҳам кўнглига тегади. Шунинг учун санъаткор бошқа, ҳали ҳеч ким юрмаган йўлларни излаши лозим. Шунда у ўз тингловчиларини йўқотмайди. Насиб этса мухлисларга яна бир қанча яхши қўшиқлар тақдим этиш ниятимиз бор.

Энди эса кўпчилик қўшиқ шинавандаларининг илтимосларини ҳисобга олиб «Парирўй» қўшиғининг сўзларини улар эътиборига ҳавола қиламиз.

Абдумалик АБДУРАҲМОНОВ суҳбатлашди.

«ПАРИРЎЙ»

Парирўй санамлар ақлим олсалар,
Армонлар дилимга ғулу солсалар.
Оҳ десам, оҳларим етиб борсалар,
Гўзал дилдорга, ўшал дилдорга.

Ишқнинг осмонида қузғунлар учса,
Исмингни баҳорлар гулдан сўраса.
Мен эмас, севгимни хаёллар қучса,
Бу жоним ҳалакда, жоним ҳалакда.

Бузилиб биз қилган аҳду паймонлар,
Кўнглимдан сув ичиб ўсди ҳижронлар.
Мени олиб кетди ҳуру ғилмонлар,
Осмону фалакка, осмон фалакка.

Сен босган излардан гуллади чаман,
Самолар қалбимдан излади маскан,
Фақат оғир бўлди ўзи суймаган
Ўшал юракка, ўшал юракка.

Шуҳрат ДЕҲҚОНОВ.

Хаёл асир этиб тубсиз домига,
Юрак туйғуларни тутса-да пинҳон,
Дил изҳор этолмай ишқнинг номини,
Ҳижрон азобидан қийналса ҳам жон,
Мунис нигоҳларни кўп билиб афзал
Оловқалб қаърида қолса-да сўзлар,
Хаёлий боқишлар бўлиб бир ғазал,
Барибир севгидан сўзларкан кўзлар.

Саид ВАЛИ.

Даврон АҲМАД сурат-лавҳаси.

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ОЧ ҚОЛИШ РЕКОРДЛАРИ

● ЖОНИВОРЛАР орасида совуққонлари бу соҳада рекордчилар ҳисобланади. Чунки уларда модда алмашиши иссиққонли ҳайвонлардаги каби тез бормайди. Чунончи шиллиққуртлар, ўргимчаксимонлар, ҳашоратлар, илонлар ва балиқлар баданида ҳар дақиқада паррандалар ва ҳайвонлардагига нисбатан анча кам овқат энергияга айланади.

Амстердам ҳайвонот боғида катта бир анаконда (бўғма илон) яшаган. Ҳайвонот боғи ходимларининг айтишича, у ҳеч қандай сабабсиз очлик эълон қилган. Ўзига таом сифатида бериладиган каламушлар, қуёнлар ва бошқа жониворларни емай қўйган. Илон икки йил давомида ҳеч нарсани ютмаган. Сўнгра эса тўсатдан, ҳеч қандай сабабсиз, яна каламушларга ташланган. Бу зараркунандалар илонга тирик ҳода сифатида жуда кўникиб қолган эдилар. Илон эса яна бир неча йил яшаган.

● Гамбург ҳайвонот боғида ҳам очликка чидамли шундай илон яшаган. У йигирма беш ой давомида ҳеч нарса емаган. Очликдан кейин шунчалик ҳолсизланиб қолганки, иштаҳаси очилганда, кабутар беришганда уни ютаолмаган ва бўғилиб оламдан ўтган.

● УЙЛАРДАГИ ўринларда учрайдиган тахтакана ҳам ярим йиллаб очликка чидайди. Уларнинг қуртлари эса, уйда яшовчиларнинг ҳаммаси кетиб қолса, бир йил, ҳатто, бир ярим йилгача парҳезда бўлади.

● Чаёнлар деярли икки йил ҳеч нарса емасдан яшай олади, актиния деган денгиз жонивори эса уч йилгача оч юраолади. Бироқта ҳам очкўз жониворлар бу соҳада қонсўрар каналарга тенглаша олмайди. У турли ҳайвонларнинг қонини шунчалик кўп сўрадики, оқибатда жуда шишиб кетади. Чунончи, ит канаси тўйиб қон сўрса, вазни 220 баравардан ҳам кўпроқ ортиб кетади. Новвос канаси эса уч ҳафта давомида қора молдан шунча кўп қон сўриб оладики, натижада ўз вазнини ўн минг марта оғирлаштиради. Улар шундай овқатланганларидан кейин узоқ вақт оч юришлари мумкинлиги ҳайратга солмаслиги керак. Олимлар бу жониворларни синаб кўриш учун қон сўриш хартумчаларини қирқиб ташлаб, қанча вақт яшашини кузатдилар. Кутавериб тоқатлари тоқ бўлди. Муддат йилларга чўзилди. Каналар 5 йил, 6 йил, 7 йил ўтгандан кейин ҳам ўлмади! Яшайверди...

Инсонлар шу йўл билан каналар оилаларини оч қолишда рекорд қўйишга мажбур қилдилар. Бироқта ҳам жонивор тури улардан кўпроқ очликка чидамас экан. Илмий тадқиқот натижаси шуни кўрсатди.

ДАДИЛ ҚАДАМ

«Улуғбекфильм» ижодий ишлаб чиқариш бирлашмаси истиқбол сари дадил қадам қўйди. Ижодий жамоа томошабинни ҳаяжонга соладиган ранг-баранг бадиий фильмлар устида ишлаш билан бирга халқаро миқёсда кўрилаётган маданий тадбирларда ҳам фаоллик кўрсатади.

Ижодий бирлашма «Ўзбекистон иқтисоди ва ривожланиши» халқаро акционерлик корпорацияси таркибига кирди. Эндиликда унинг мутахассислари Американинг «Интернейшл Кальоникейш Технолоджз» компанияси тайёрлаган йирик қурилмаларни созлаш билан ҳам шуғулланмоқда. Компания ишлаб чиққан «телевизион лотерея»га муассислик қилиш ҳам ижодий бирлашмага ишониб топширилди.

С. ОДИЛОВА.

«Орбита сервис» фирма салон магазини жамоаси 14/1-магазин директори Турғунбой Жўраевга онаси Унсун ШУКУРОВАнинг вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

Муҳаррир Н. НАСИМОВ.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»)

БИЗНИНГ МАНЗИЛГОҲ: 700000 ТОШКЕНТ, ГСП ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Муҳаррир ўринбосарлари — 335885, 325747, 325748, 337916; масъул котиб — 334808, 325353; масъул котиб ўринбосарлари — 325750; бўлимлар: мафкура — 325778, 337010; қишлоқ хўжалиги — 325647; саноат, қурилиш ва транспорт—325749; маҳаллий Кенгашлар ҳаёти—325733; ижтимоий масалалар — 325556; маданият — 325767; адабиёт ва санъат — 325553; ёшлар ҳаёти, ахборот, ҳарбий-ватанпарварлик ва спорт — 325645; хатлар ва оммавий ишлар — 334048, 325354; жамоатчи кенгаш қабулхонаси — 334048, 325354; эълонлар бўлими — 325727.

● Ўзбекистон Компартияси Марказий Қўмитаси нашриёти нинг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. 700000, Тошкент, ГСП, Ленинград кўчаси, 32. Рўзнома офсет усулида А—2 форматида босилади. ● 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нашр кўрсаткичи: 5987. Босишга топшириш вақти — 20.30. Босишга топширилди — 22.20.